

Hypersenzitivity

hypersenzitivita x alergie (IgE)

atopie – sklon k tvorbě IgE

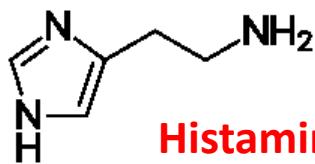
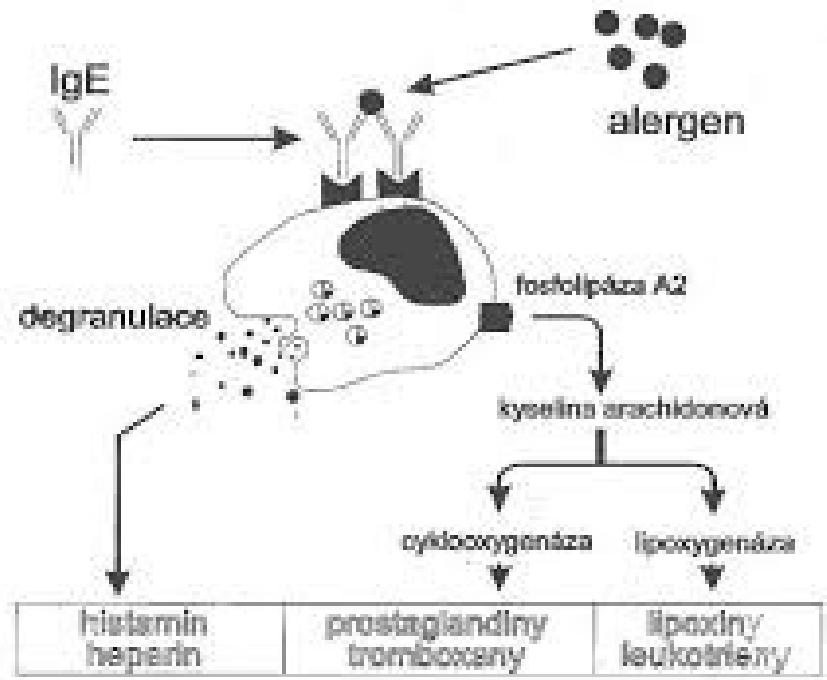
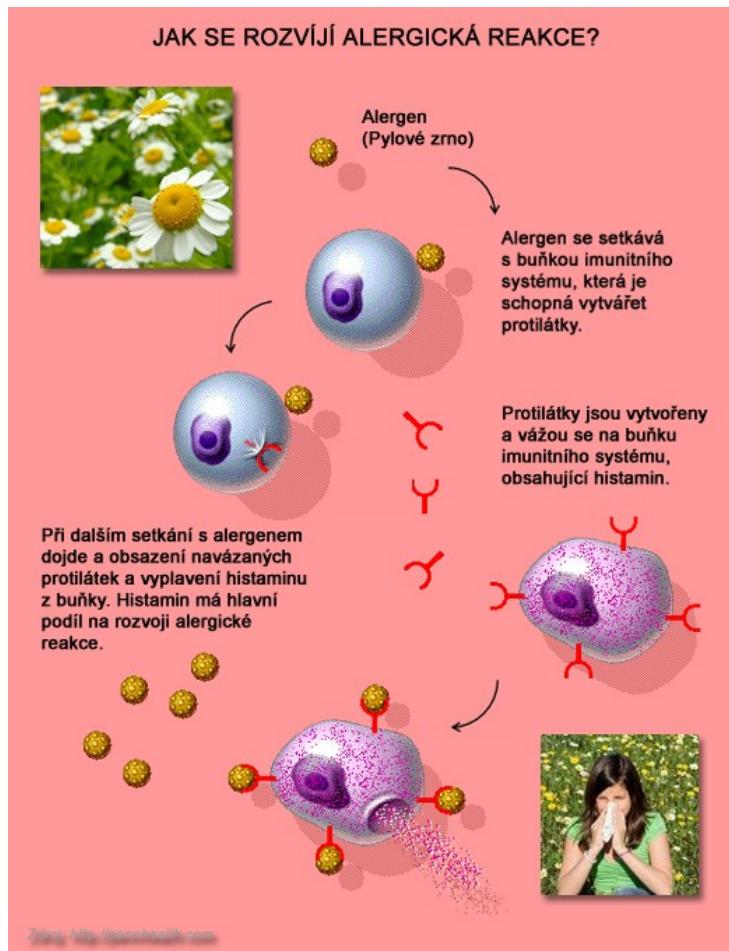
anafylaxe – systémová reakce I. typu IgE

intolerance – abnormální reakce na potraviny

Klasifikace hypersenzitiv dle Gella a Coombse:

- I. typ – IgE
- II. typ – cytotoxická zprostředkovaná Ab
- III. typ – imunitní komplexy
- IV. typ – pozdní zprostředkovaná buňkami

I. typ – IgE

Histamin: zvýší cévní permeabilitu

Možné příčiny vzniku alergií

- Genetické dispozice
- Věk a pohlaví – častější v dětství a u chlapců
- Méně časté u velkých rodin
- Hygienická hypotéza
- Kouření
- Vliv výživy před narozením
- Předčasná expozice alergenům – pozitivní vliv kojení

ATOPICKÁ

IMUNOPATOLOGICKÁ

REAKTIVITA

GENETICKÁ
PREDISPONCE
(HLA GENY,
A DALŠÍ)

NÍZKÁ EXPOZICE
MIKROBIÁLNÍM
PODNETŮM

SILNÁ, PŘEDČASNÁ
EXPOZICE
ALERGENŮM

DEREGULACE
IMUNITNÍHO
SYSTÉMU

SNÍŽENÁ
DIFERENCIACE

TH0

TH1

INF γ

ZESÍLENÁ
DIFERENCIACE

TH2

IL-4
IL-5
G-CSF

ZTRÁTA
REGULACE

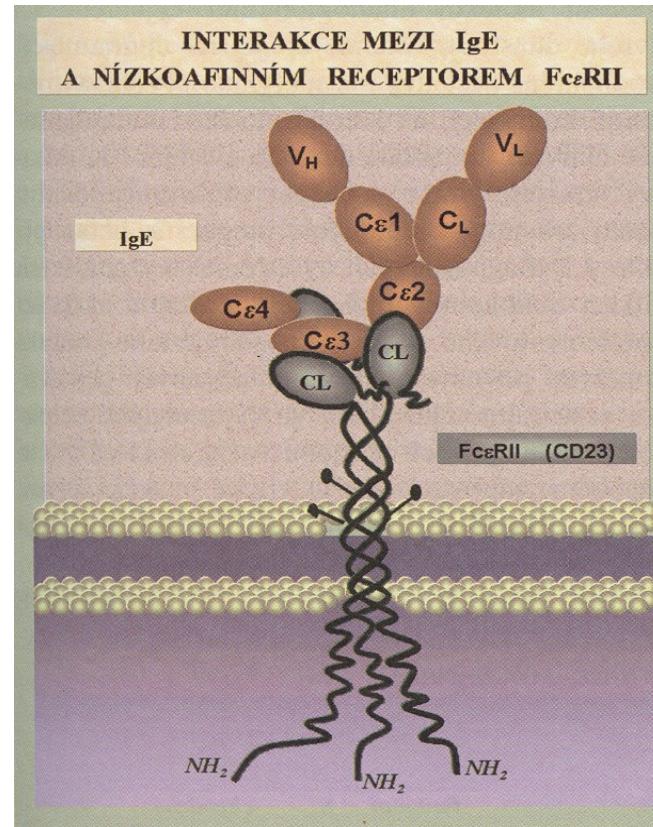
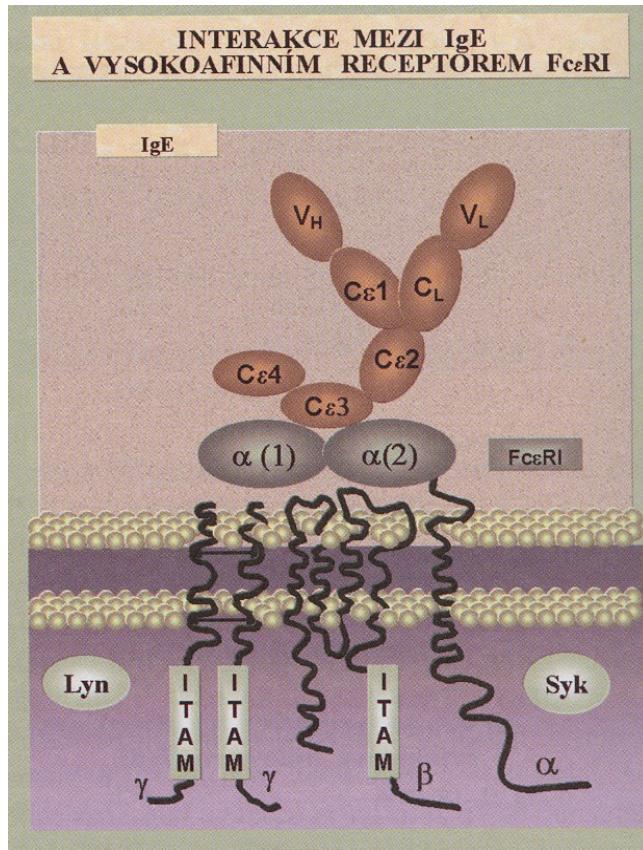
ALERGICKÝ ZÁNĚT

SYNTÉZA IgE

GENETICKÉ FAKTORY, KTERÉ PREDISPONUJÍ ATOPICKÉ REAKTIVITĚ

CHROMOSOM	GENY
5. chromosom	IL-4, IL-13, IL-9, IL-15, GM-CSF, CD14, β_2 adrenergní receptor
6. chromosom	HLA I. a II. třídy, TNF α
11. chromosom	β řetězec Fc ϵ RI
12. chromosom	interferon α , transkripční faktor STAT-6, leukotrien hydroláza
14. chromosom	transkripční faktor NF κ B
16. chromosom	α řetězec receptorů IL-4R, IL-13R
17. chromosom	chemokiny RANTES, eotaxin
20. chromosom	metaloproteináza ADAM-33

Receptory pro IgE

Žírné buňky, bazofily, Langerhansovy b.

B lymfocyty, NK buňky, Mf, DC, eozinofily, Trombocyty, aktivovaný endotel

Galektin 3:

váže IgE přes galaktózu z cukerného zbytku. Žírné buňky, eozinofily, neutrofily, makrofágy, epitel

Anafylaktická reakce

Život ohrožující systémová reakce, akutní klinický stav.

Příčiny:

Navázání anafylaktogenního alergenu na mastocyty, jejich degranulace

Neregulovaná masívní aktivace komplementového systému po vazbě IMK

Kontakt krve (plasmy) s umělými povrchy

Cca 1/3 případů nejasné příčiny

Klinické projevy: konstrikce bronchů, otok dýchacích cest, dilatace cév, pokles tlaku, arytmie (zvracení, průjem). *Adenosin, histamin, tryptáza, heparin*

Léčba: adrenalin intramuskulárně, antihistaminika, prevence!

Atopické astma

Histologické nálezy: plicní tkáň infiltrována eozinofily, neutrofily, mastocyty, hypertrofie bazální membrány, hyperplazie a hypertrofie buněk hl. svaloviny

Patologické mechanismy: Epitelové buňky bronchiální sliznice aktivace:

- viry
- polutanty životního prostředí
- alergeny

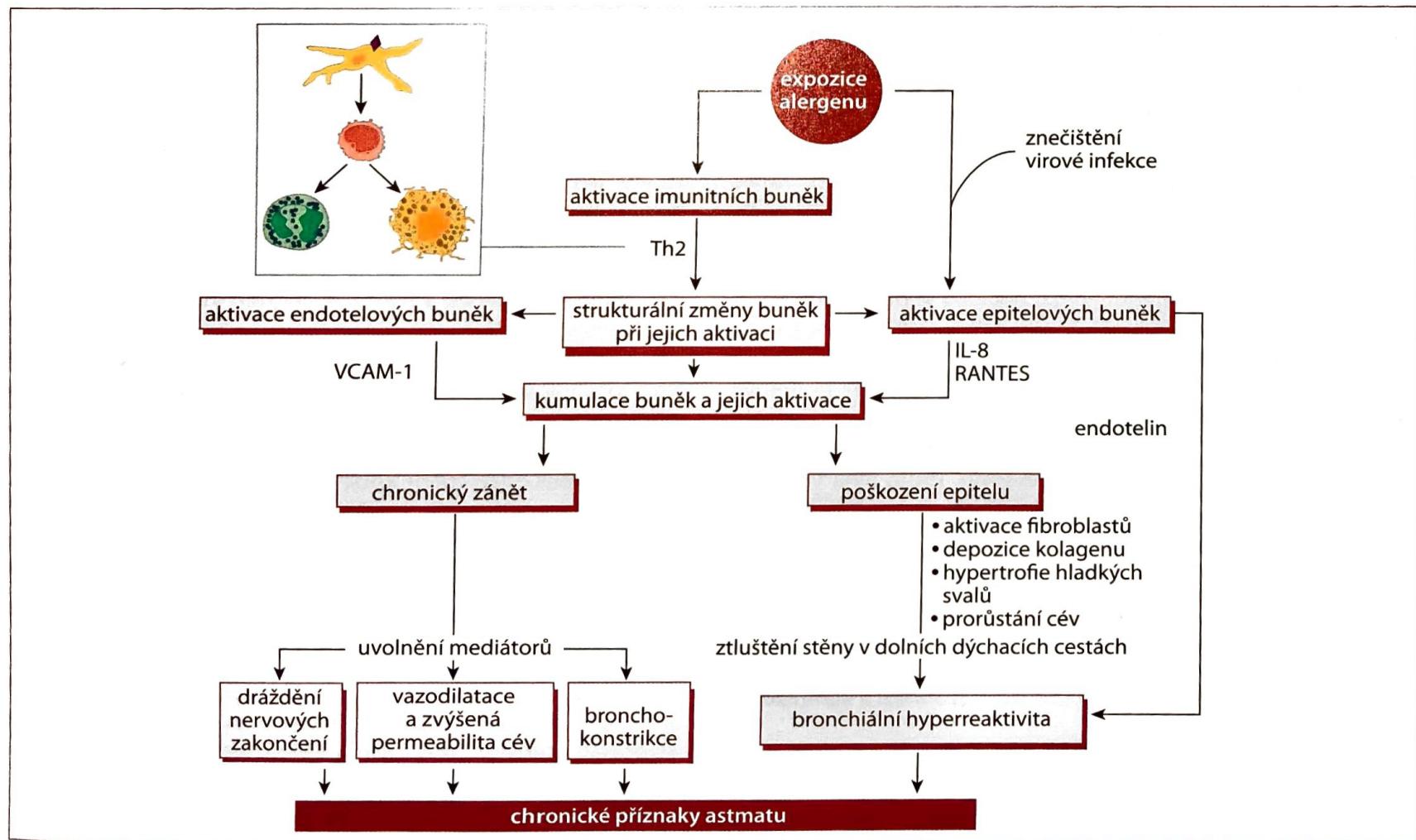
Mastocyty – klíčová role – obsah proteolytických enzymů a cytokinů v granulích

Projevy:

Obstrukce dýchacích cest, dušnost, pískot a tlak na hrudi

Po kontaktu s inhalačním alergenem, zprostředkováno IgE a mastocyty

Léčba: bronchodilatantia, kortikoidy, imunoterapie, oxygenoterapie, mechanická ventilace.

Léčba astmatu monoklonální protilátkou

Kanadští lékaři ověřili léčbu těžkého astmatu injekčním podáváním monoklonální protilátky mepolizumab. Výsledky léčby zveřejněné v prestižním lékařském časopise New England Journal of Medicine byly povzbudivé především u pacientů, kteří vyžadovali intenzivní léčbu včetně užívání prednisonu.

Mepolizumab blokuje tvorbu eosinofilů. Tým vedený Paulem O'Byrnem z McMaster University potlačil pomocí monoklonální protilátky tvorbu eosinofilů u těžkých astmatiků ve věku 56 až 58 let. Tito pacienti užívali po dobu nejméně devíti let prednison v dávce kolem

10 miligramů. V randomizované, dvojitě zaslepené a placebem kontrolované studii dostalo devět pacientů mepolizumab a 11 pacientů dostalo placebo. Pacienti, kteří dostali monoklonální protilátku, mohli výrazně redukovat dávky prednisolu bez toho, že by se jejich astma zhoršilo. Na počátku studie měli všichni pacienti zvýšené počty eosinofilů v krvi i sputu. Po podání mepolizumabu došlo u experimentální skupiny k normalizaci počtu eosinofilů. Tento stav se udržel po celou dobu studie. Podání monoklonální protilátky nepomohlo všem pacientům s astmatem. Zabírá jen

u těch typů astmatu, na jejichž vzniku se podílejí eosinofily. Podobné výsledky přinesla i britská studie publikovaná v témež čísle New England Journal of Medicine. Obě publikace tak přispěly k rozšíření letité hádanky, zda jsou zvýšené počty eosinofilů významným faktorem pro vznik astmatu, anebo je vztah jejich počtu pouze důsledkem astmatu nastartovaného jinými podněty. Role eosinofilů jako „startérů“ některých typů astmatu se zdá nyní jednoznačně prokázána.

Prof. Ing. Jaroslav Petr, DrSc.

Medical tribune, 2009 V, 9

Terminologie používaná pro monoklonální protilátky: všechny MOP končí příponou -mab
-ximab ukazuje na chimérickou monoklonální protilátku
-zumab odkazuje na humanizovanou protilátku

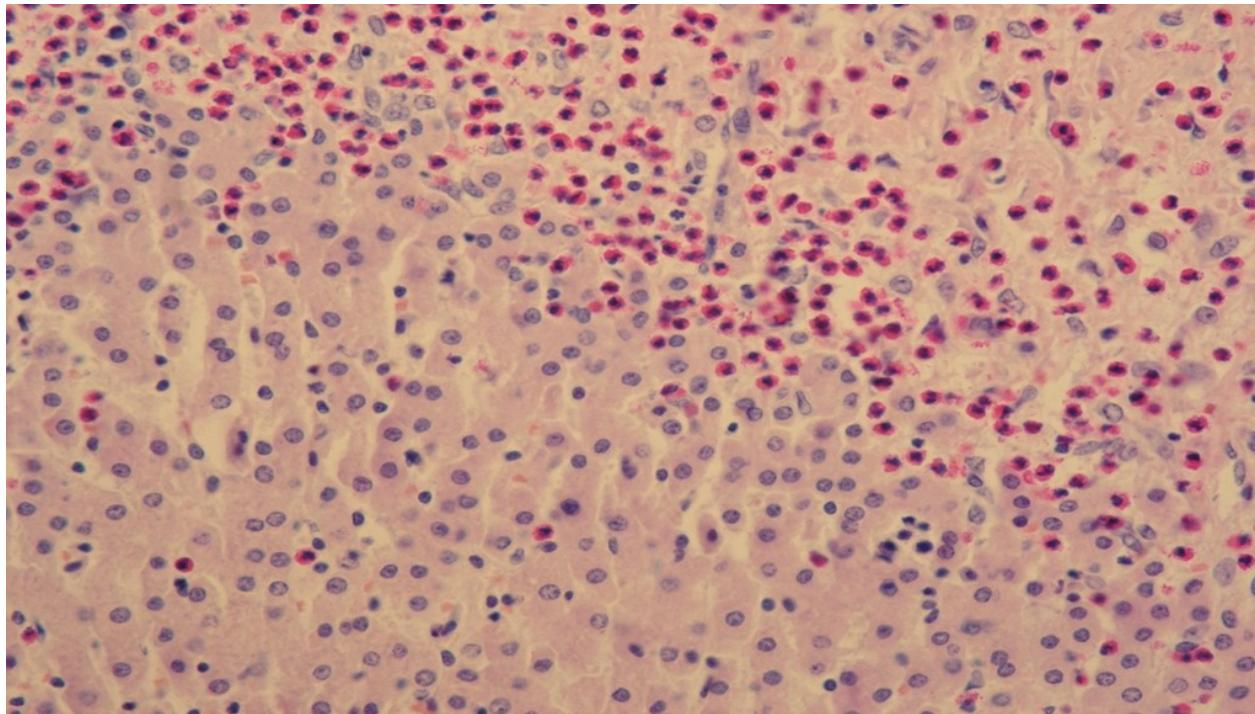
Písmena, která předchází příponu „-mab“ znamenají

u = lidský (human), o = myší (mouse), a = krysí (rat), e = kreččí (hamster)

Mepolizumab - monoklonální Ab - blokace tvorby eosinofilů při léčbě astmatu.

Blokuje IL - 5 nutný pro jejich vyzrávání.

Eozinofily – primární funkce: proti mnohobuněčným parazitům

Chronická eosinofilní hepatitida, tzv. mléčné skvrny – migrace larev škrkavek, játra prasete
HE. Zv. 400x

Alergenová imunoterapie

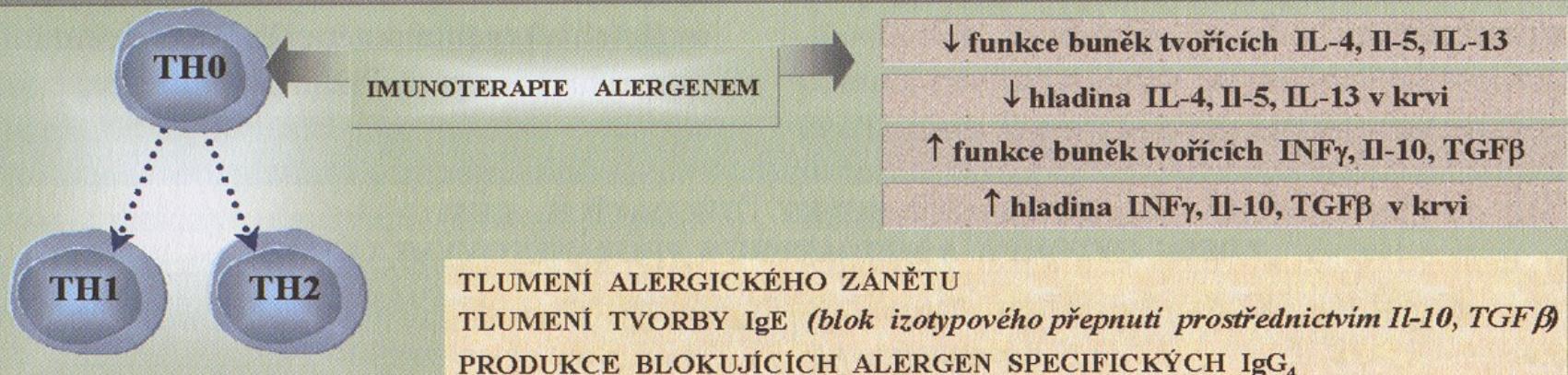
- Známo téměř 100 let
- Desenzibilizace, hyposenzibilizace, specifická imunoterapie
- Praktické provedení: postupně se zvyšující dávky po dobu 3 – 4 měsíců do dosažení udržovací dávky, potom několik let tato dávka. Jiné režimy zrychlený, předsezonní, podjazykové preparáty aj.
- Mechanismus ne zcela jasný, Th1 x Th2, tlumit degranulaci žírných buněk, vyvolat toleranci T reg lymfocytů, posílit tvorbu IgG4.
- IgG 4: váže alergen mimo epitopy pro IgE a brání tak jeho vazbě na IgE na receptoru pro IgE. Pro jeho tvorbu je důležité spolupůsobení IL-4 a IL 10.
- Význam empirických poznatků

Prick test u psa

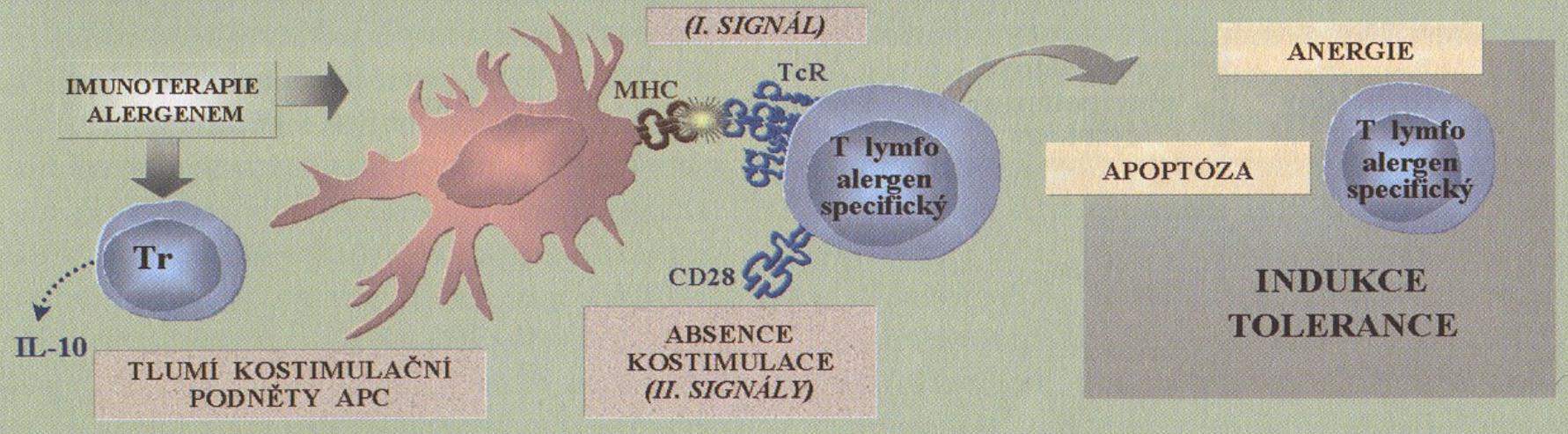

IMUNOTERAPIE ALERGIÍ – MOŽNÉ MECHANISMY PŮSOBENÍ

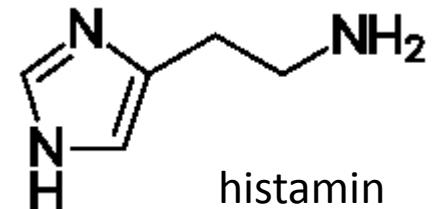
I. MODULACE IMUNOREGULAČNÍCH SUBSETŮ TH1 A TH2 T LYMFOCYTŮ

II. MODULACE INDUKCE TOLERANCE

Antihistaminika

- H1 receptor: kontrakce bronchů, střeva, vasokonstrikce v plicích, zvyšuje: permeabilitu postkapilárních venul
tvorbu hlenu v dýchacích cestách
chemotaxi leukocytů
- H2 receptor: stimuluje sekceci HCl v žaludku, tvorbu hlenu v dýchacích cestách, tlumivé T lymfocyty, ale snižuje chemotaxi leukocytů
- Spolu H1 a H2: vasodilatace a svědění
- H3 a H4 receptory: v CNS a periferním NS, na cévách, málo známo o nich.
- I. a II. generace antihistaminik

Nové směry v imunoterapii alergických onemocnění

- Blokáda přenosu signálu z APC buněk na lymfocyty
- Použití DNA (CpG) pro přesměrování Th2 na Th1
- Ovlivnění cytokinového prostředí (genová terapie)
- MOP proti chemokinům a jejich receptorům
- Modifikace alergenů
- DNA vakcinace
- Inhibice IgE a eozinofilů pomocí MOP

Alergie na bleší kousnutí

Nejvíce nad kořenem ocasu a shora na krku

Blecha není druhově specifická, veš ano

Bleší trus se pozna po „rozmažání na papíře“

1 blecha na zvířeti = 9 blech v prostředí

Zbavit se blech – hlavně vysávat

